

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2016-2017

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în istoria modernă universală			2.2. Cod disciplină	I2101		
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Daniel Dumitran						
2.4. Titularul activității de seminar	Drd. Alexandru Muntean						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					4
Examinări					32
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	94
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cursul <i>Introducere în istoria medie universală</i>
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Regăsirea informației edite despre trecutul istoric C2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor C3. Prezentarea orală și scrisă, în limba română și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate C6. Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii adâncite a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului Istorie în deplină concordanță cu etica profesională CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<i>Introducerea studenților în problematica diversă a epocilor premodernă și modernă. Înțelegerea complexității fenomenului de modernizare (politică, economie, societate, gândire).</i>
7.2 Obiectivele specifice	<i>Însușirea metodelor de cercetare a istoriei moderne și familiarizarea cu principalele (și noile) categorii de surse. Aprofundarea unuia dintre domeniile relevante pentru fenomenul de modernizare, pe baza bibliografiei esențiale și a surselor edite.</i>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Dezbaterea asupra epocii moderne. Problema periodizării 1.1. Dimensiunea antropologică 1.2. Dimensiunea religioasă 1.3. Dimensiunea politică 1.4. Dimensiunea economică 1.5. Dimensiunea culturală și științifică: universități, tipar, instituții educative 1.6. Europa și lumea 1.7. Izvoarele istoriei moderne	Prelegere, discuții	2 ore 4.10.2016
C2. Geneza lumii moderne în secolul al XVI-lea (I) 2.1. Caracteristici generale. Economia și societatea 2.2. Marile expediții geografice 2.3. Harta politică a Europei la începutul sec. al XVI-lea. Războaiele pentru Italia 2.4. Carol Quintul	Prelegere, discuții	2 ore 11.10.2016
C3. Geneza lumii moderne în secolul al XVI-lea (II) 3.1. Conjunctura economică la mijlocul secolului 3.2. Filip al II-lea și preponderența spaniolă 3.3. Revoluția din Țările de Jos 3.4. Concluzii: un secol modern?	Prelegere, discuții	2 ore 18.10.2016
C4. Secolul XVII, un secol al absolutismului (I) 4.1. Expansiunea colonială 4.2. Noua hartă politică a Europei nordice și răsăritene. Economie și societate în Europa occidentală. 4.3. Problema guvernării 4.4. Războiul de Treizeci de Ani	Prelegere, discuții	2 ore 25.10.2016
C5. Secolul XVII, un secol al absolutismului (II) 5.1. Absolutismul 5.2. Mișcările antiabsolutiste 5.3. Europa în perioada superiorității franceze	Prelegere, discuții	2 ore 1.11.2016

5.4. Ludovic al XIV-lea		
C6. Secolul XVIII și sfârșitul Vechiului Regim (I) 6.1. Harta politică și demografică a Europei 6.2. Transformările societății 6.3. „Revoluția” agrară și Revoluția industrială. Teorii economice 6.4. Conflictele europene până la Războiul de Șapte Ani	Prelegere, discuții	2 ore 8.11.2016
C7. Secolul XVIII și sfârșitul Vechiului Regim (II) 7.1. Iluminismul. Proiectul iluminist 7.2. Practica guvernării 7.3. Absolutismul luminat 7.4. Criza poloneză	Prelegere, discuții	2 ore 15.11.2016
C8. Epoca revoluțiilor (I) 8.1. Evoluția coloniilor engleze din America. Războiul de independență 8.2. Începutul Revoluției franceze. Impactul european 8.3. Apogeul Revoluției. Directoratul 8.4. Politica externă 8.5. Interpretări istoriografice. Semnificațiile Revoluției	Prelegere, discuții	2 ore 22.11.2016
C9. Epoca revoluțiilor (II) 9.1. De la Consulat la Imperiu 9.2. Napoleon – ascensiune și declin. Impactul european 9.3. Congresul de pace de la Viena	Prelegere, discuții	2 ore 29.11.2016
C10. Epoca revoluțiilor liberale (1815-1850) (I) 10.1. Sistemul concertului european 10.2. Ideologii fondatoare 10.3. Mișcări revoluționare 10.4. Revoluțiile din 1848	Prelegere, discuții	2 ore 6.12.2016
C11. Epoca revoluțiilor liberale (1815-1850) (II) 11.1. Triumful liberalismului în Marea Britanie 11.2. Franța în perioada Restaurației și a Monarhiei din Iulie 11.3. Europa Centrală între două revoluții 11.4. Războiul Crimeii	Prelegere, discuții	2 ore 13.12.2016
C12. Reacțiune și naționalism în Europa (1850-1870) 12.1. Construirea națiunii 12.2. Unificarea Italiei 12.3. Unificarea Germaniei 12.4. Europa și lumea. Războiul de Secesiune	Prelegere, discuții	2 ore 10.01.2017
C13. Acumularea tensiunilor (1870-1914) 13.1. Franța, Marea Britanie și Italia 13.2. Imperiul German, Austro-Ungaria și Imperiul Țarist. Problema naționalităților 13.3. Industrializarea și expansiunea colonială a Europei 13.4. De la echilibrul fragil la declanșarea crizei: raporturile politice, militare și diplomatice	Prelegere, discuții	2 ore 17.01.2017
C14. Primul Război Mondial (1914-1918) 14.1. 1914-1916 14.2. Crizele anului 1917. Revoluția din Rusia 14.3. 1918. Deznodământul 14.4. Conferința de Pace	Prelegere, discuții	2 ore 24.01.2017
Bibliografie generală obligatorie		
a. Sinteze		
1. Bizzocchi, Roberto, <i>Ghid pentru studiul istoriei moderne</i> , București, ALL, 2007.		
2. Ferguson, Niall, <i>Civilizația. Vestul și restul</i> , Iași, Polirom, 2011.		
3. <i>Istoria universală</i> [Larousse]. Vol. 2. <i>De la Evul Mediu la Secolul Luminilor</i> , București, Univers Enciclopedic, 2006 (cap. semnate de Michel Morineau și Suzanne Pillorget).		
4. <i>Istoria universală</i> [Larousse]. Vol. 3. <i>Evoluția lumii contemporane</i> , București, Univers Enciclopedic, 2006 (cap. semnate de François Dreyfus și Albert Jourcin).		
5. Platon, Al.-Florin, Laurențiu Rădvan, Bogdan-Petru Maleon, <i>O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)</i> , Iași, Polirom, 2010.		
b. Teme fundamentale		
1. Burke, Peter, <i>O istorie socială a cunoașterii. De la Gutenberg la Diderot</i> , Iași, Institutul European, 2004.		

2. Chaunu, Pierre, <i>Le temps des Réformes. Histoire religieuse et système de civilisation. I. La crise de la chrétienté. L'Éclatement (1250-1550)</i>, Paris, Fayard, 1975. 3. Dumitran, Daniel, Valer Moga, <i>Economy and Society in Central and Eastern Europe. Territory, Population, Consumption. Papers of the International Conference Held in Alba Iulia, April 25th-27th, 2013</i>, Zürich, Münster, LIT Verlag, 2013. 4. Elias, Norbert, <i>Procesul civilizării. Cercetări sociogenetice și psihogenetice. Vol. I. Transformări ale conduitei în straturile laice superioare ale lumii occidentale. Vol. II. Transformări ale societății. Schița unei teorii a civilizării</i>, Iași, Polirom, 2002. 5. Foucault, Michel, <i>Securitate, teritoriu, populație. Cursuri ținute la Collège de France (1977-1978)</i>, Cluj, Idea Design & Print, 2009. 6. Ginzburg, Carlo, <i>Brânza și viermii. Universul unui morar din secolul al XVI-lea</i>, București, Nemira, 1997. 7. Kennedy, Paul, <i>Ascensiunea și decăderea marilor puteri. Transformări economice și conflicte militare din 1500 până în 2000</i>, Iași, Polirom, 2011. 8. Pomeranz, Kenneth, <i>Marea divergență. China, Europa și nașterea economiei mondiale moderne</i>, Iași, Polirom, 2012. 9. Todorov, Tzvetan, <i>Cucerirea Americii. Problema celuilalt</i>, Iași, Institutul European, 1994. 10. Wallerstein, Immanuel, <i>Sistemul mondial modern</i>, vol. I-IV, București, Editura Meridiane, 1992-1993.		
Seminar-laborator		
S1. Seminar introductiv		2 ore
1.1. Prezentarea obiectivelor disciplinei		4.10.2016
1.2. Prezentarea tematicii și bibliografiei		
S2. Modernizarea lumii europene	Problematizare și învățare prin descoperire	2 ore
2.1. Reforma și Contrareforma. Războiul de 30 de ani	Prezentare referate	11.10.2016
2.2. Un prim capitalism		
2.3. Revoluția științifică.		
S3. Cultură, religie și politică în Anglia secolului al XVII-lea	Problematizare și învățare prin descoperire	2 ore
3.1. Curente religioase în timpul Războiului Civil	Prezentare referate	18.10.2016
3.2. Anticarianismul și fascinația pentru <i>local</i>		
3.3. Anglia, o rețetă a succesului (economie-yeomen, gentlemen, Banca Centrală; politică-compromis, cultură-rigurozitatea științifică)		
3.4. Importanța curentelor religioase în timpul Revoluției din Anglia		
S4. Revoluția glorioasă	Problematizare și învățare prin descoperire	2 ore
4.1. Restaurația dinastiei Stuart	Prezentare referate	25.10.2016
4.2. Revoluția glorioasă		
4.3. Analiza principalelor documente ale Revoluției din Anglia		
S5. Franța în perioada domniei lui Ludovic al XIV-lea	Problematizare și învățare prin descoperire	2 ore
5.1. Guvernarea	Prezentare referate	1.11.2016
5.2. Politica externă		
S6. Iluminismul și despotismul luminat	Problematizare și învățare prin descoperire	2 ore
6.1. Explicarea termenului de Iluminism și caracteristicile acestuia	Prezentare referate	8.11.2016
6.2. Despotismul Luminat și diferitele variante ale acestuia		
6.3. Principalii reprezentanți ai Iluminismului și ai Despotismului Luminat		
S7. Revoluția americană. Constituția SUA (1787)	Problematizare și învățare prin descoperire	2 ore
7.1. Originile Revoluției Americane	Prezentare referate	15.11.2016
7.2. Originile Constituției SUA, contextul și forma adoptării ei		
7.3. Principiile care stau la baza Constituției SUA, atribuțiile președintelui, ale Congresului și raporturile dintre cele două instituții		
7.4. Constituția SUA. Un paradox, egalitate VS sclavagism		
S8. Revoluția Franceză - istorie și utopie	Problematizare și învățare prin descoperire	2 ore
8.1. Istoriografia Revoluției Franceze - diferite interpretări ale acesteia	Prezentare referate	22.11.2016
8.2. Viață cotidiană, comportament politic, atitudinea în fața vieții și a morții în timpul Revoluției Franceze		
8.3. Desfășurarea Revoluției și evoluția constituțională a Franței		
8.4. Ce înseamnă mentalitate revoluționară?		
8.5. Vizionare documentar		
S9. Franța în perioada napoleoniană	Problematizare și învățare prin descoperire	2 ore
9.1. Evoluția constituțională a Franței în timpul lui Napoleon I	Prezentare referate	29.11.2016
9.2. Codul napoleonian		
9.3. Cultul lui Napoleon		

9.4. Napoleon - fiu sau uzurpator al Revoluției Franceze?		
S10. Curente artistice și literare în secolele XVII și XVIII Excursie la Muzeul Național Brukenthal: Galeria de Artă Europeană, Biblioteca	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare în Power Point	2 ore 6.12.2016
S.11. Revoluțiile de la 1848 în Europa Centrală 11.1. Specificitatea anului revoluționar 1848 în Europa Centrală - comparație cu modelul francez 11.2. Revoluția de la 1848 în Imperiul Habsburgic 11.3. Asemănări, diferențe și influențe reciproce în declanșarea și desfășurarea revoluțiilor în diferite zone ale Imperiului Habsburgic 11.4. Consecințele pe termen lung ale revoluțiilor din epoca modernă	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore 13.12.2016
S.12. Relații internaționale între 1871 și 1914 12.1. Influența victoriei germane în războiul franco - german asupra evoluției relațiilor internaționale după 1871 12.2. Cauzele care au influențat apariția blocurilor militare Tripla Alianță și Tripla Înțelegere - în ce măsură a influențat apariția și dezvoltarea acestora relațiile internaționale 12.3. Cauzele izbucnirii Primului Război Mondial în concepția lui H. Kissinger	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare în Power Point	2 ore 10.01.2017
S. 13. Principalele state ale lumii la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX: Franța, Germania, Anglia, SUA 13.1. Organizarea Franței în timpul celei de a Treia Republici. 13.2. Organizarea Germaniei după desăvârșirea unificării și în timpul lui Wilhelm II 13.3. Evoluția SUA după Războiul Civil - principalele acte ale guvernării, partide și președinții SUA 13.4. Anglia în perioada victoriană - până la 1914 - politica internă, viața cotidiană a elitelor și a proletariatului 13.5. John Stuart Mill, Charles Darwin, Karl Marx.	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore 17.01.2017
S. 14. Primul Război Mondial 14.1. Puterile beligerante 14.2. Evoluția fronturilor în timpul Primului Război Mondial 14.3. Importanța intrării SUA în război (1917) 14.4. Explicarea conceptului de război total 14.5. Mentalități colective în anii Primului Război Mondial.	Problematizare și învățare prin descoperire Prezentare referate	2 ore 24.01.2017

Bibliografie

1. Aries, Phillipe, Duby, Georges, *Istoria vieții private*. vol. 5-9, București, Editura Meridiane, 1997.
2. Bizzocchi, Roberto, *Ghid pentru studiul istoriei moderne*, București, Editura All, 2007.
3. Burke, Peter, *O istorie socială a cunoașterii. De la Gutenberg la Diderot*, Iași, Institutul European, 2004.
4. Castelot, André, *Napoleon Bonaparte*, vol. 1-2, București, Editura Politică, 1970.
5. Delumeau, Jean, *Civilizația Renașterii*, București, Editura Meridiane, 1995.
6. Elias, Norbert *Procesul civilizării*, vol. 1-2, Iași, Polirom, 2002.
7. Ferguson, Niall, *Civilizația, Vestul și restul*, Iași, Polirom, 2011.
8. Funkenstein, Amos, *Teologie și imaginația științifică*, București, Humanitas, 1998.
9. Furet, Francois, *Reflecții asupra revoluției franceze*, ed. a 2-a, București, Humanitas, 2012.
10. Hazard, Paul, *Gândirea europeană în secolul al XVIII-lea*, București, Editura Univers, 1981.
11. Hermet, Guy, *Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa*, Iași, Institutul European, 1997.
12. Israel, Jonathan, *O revoluție a minții*, Cluj-Napoca, Editura Tact, 2013.
13. Johnson, Paul, *Intellectualii*, ed. a 4-a, București, Humanitas, 2015.
14. Kissinger, Henry, *Diplomația*, ed. a 4-a, București, Editura All, 2010.
15. Le Bon, Gustav, *Revoluția franceză și psihologia revoluțiilor*, București, Editura Anima, 1992.
16. Lee, Stephen J., *Aspects of European History, 1494-1789*, 2nd edition, London, New York, Routledge, 2005.
17. Maurois, André, *Istoria Angliei*, București, Orizonturi, 2006.
18. Neumann, Victor, *Tentația lui homo europaeus*, Iași, Polirom, 2006.
19. Randel, Keith, *Reforma Catolică și Contrareforma*, București, Editura All, 2002.
20. Oppenheim, Walter, *Europa și despoții luminați*, București, Editura All, 1998.
21. Tindall, George Brown, Shi David, *America, o istorie narativă*, București, Editura Enciclopedică, 1996.
22. Wallerstein, Immanuel, *Sistemul mondial modern*, vol. 1-4, București, Editura Meridiane, 1993.
23. Weber, Max, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, ed 1., București, Humanitas, 1993.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Înțelegerea direcțiilor și conținutului procesului de modernizare le poate oferi studenților pregătirea necesară abordării raționale și eficiente a fenomenelor caracteristice lumii contemporane.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea adecvată a conținuturilor	Orală: conversație și expunere liberă	40%
	Parcurgerea bibliografiei		20%
10.5 Seminar/laborator	Frecvență		10%
	Participarea la dezbateri	Practică: referat	30%
10.6 Standard minim de performanță:			
Demonstrarea competențelor în: Regăsirea informației edite despre trecutul istoric; stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor; prezentarea orală și scrisă, în limba română, a cunoștințelor de specialitate.			

Data completării
26.09.2016

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
27.09.2016

Semnătura directorului de departament